

Värmdö kommun

Besöksadress: Skogsbovägen 9–11

Postadress: Värmdö kommun

134 81 Gustavsberg

08-570 470 00

varmdo.kommun@varmdo.sewww.varmdo.se**Yttrande**

Värmdö kommun dnr: 2024KS/1435

Klimat- och näringslivsdepartementet dnr: KN2024/02249

Datum: 2025-01-22

Handläggare: Måns Hellström

Samhällsbyggnadskontoret

Remissyttrande - Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi

Värmdö kommun har beretts möjlighet att yttra sig över Klimat- och näringslivsdepartementets remitterade promemoria Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi (KN2024/02249). På grund av tidsbrist begränsar kommunen sitt yttrande till följande punkter:

1. Punkt 5.3 Kommunens ansvar för insamlingen av vissa avfallsfraktioner

Förslaget innebär att kommunen ska garantera insamlingen av vissa avfallsfraktioner (exempelvis förbrukat kontorspapper eller avfall från detaljhandel med livsmedel), bland annat om det inte finns leverantörer som kan tillhandahålla tjänster till rimliga villkor eller om utbudet är begränsat.

Värmdö kommun ser en risk i att kravet på att kunna garantera insamlingen blir kostnadsdrivande, främst vad gäller insamlingen från kommunens många öar i skärgården. I skärgården är avfallshantering generellt betydligt dyrare att bedriva än på fastlandet, vilket sannolikt innebär att fastigheter i skärgården uppfyller kriterierna för att kommunen ska behöva agera garant enligt förslaget. Kostnaden för att samla in de avfallsfraktioner som nämns i punkt 5.3 bedöms kunna bli så hög att den inte står i rimlig proportion till den miljönytta som kan uppnås. Avfallsmängderna är dessutom så begränsade att det exempelvis inte är möjligt att hämta livsmedelsavfall från detaljhandeln tillräckligt ofta för att säkerställa den kvalitet som krävs för biogasproduktion på ett kostnadseffektivt sätt.

Värmdö kommun förespråkar därför att undantag från kravet om att garantera insamlingen bör införas, i det fall att insamlingen kräver att avfallet transporteras med båt från avfallsproducerande verksamhet.

2. Punkt 8.4 Avståndsbegränsning på 400 meter i undantagsbestämmelser från fastighetsnära insamling vid fastighetsgräns

Förslaget innebär att avfall ska hämtas antingen vid fastigheten där det produceras eller på en plats högst 400 meter från fastighetens gräns. Detta kan leda till att flera fastigheter i Värmdö kommun, särskilt i skärgården och i gleset befolkade områden på fastlandet, inte uppfyller kravet för fastighetsnära insamling. Även om dessa fastigheter erbjuds avfallshämtning och sortering, kan avståndet överstiga 400 meter. Fastigheter utanför detta avstånd kommer inte att få räknas in i kommunens ersättning från Naturvårdsverket för insamlat förpackningsmaterial.

Värmdö kommun har cirka 5 300 avfallsabonnenter i skärgården, varav cirka 1 900 är belägna på en kärnö. Övriga är belägna på kringliggande öar och skulle inte falla in under kriteriet för fastighetsnära förpackningsinsamling och därmed stå utan ersättning. Värmdö kommun planerar att initialt etablera åtta sorteringsstationer för förpackningsinsamling i skärgården, vilka i stor utsträckning bedöms tillgodose insamlingsbehovet hos abonnenterna. Dock kommer det att vara stora områden, även på de öar som får en sorteringsstation, som till följd av förslaget inte täcks in i avståndsbegränsningen på 400 meter från sorteringsstationerna. Sammantaget bedöms förslaget leda till att många fastigheter på både större och mindre öar i Värmdös skärgård, inte kommer att kunna tillgodoräknas den fastighetsnära insamlingen.

Kostnaderna för avfallsinsamlingen i skärgården är höga och de ändringar som föreslås skulle medföra att kommunen står utan ersättning för förpackningsmaterial som de facto samlas in. Denna uteblivna intäkt skulle ha en betydande negativ ekonomisk påverkan på avfallstaxekollektivet i kommunen, vilket i förlängningen skulle kunna påverka kommunens möjligheter att samla in förpackningsmaterial i skärgården.

Värmdö kommun förespråkar därför antingen att:

1. avståndsbegränsningen i undantaget slopas helt eller utökas kraftigt, eller
2. ett undantag läggs till i lagstiftningen för glesbefolkade områden som skärgården där insamlat avfall måste transporteras med båt från avfallsproducerande fastighet eller anlagd uppsamlingsplats.

3. Punkt 12.1 Taxor och föreskrifter

Förslaget innebär att begreppet "taxa" byts ut mot begreppet "föreskrifter". Taxa är ett etablerat begrepp inom flera kommunala verksamheter. Inom avfallsverksamheten är avfallsföreskrifter ett etablerat begrepp som reglerar hur avfallshantering ska ske inom kommunen. Värmdö kommun ser därför att det föreslagna begreppsbytet skulle riskera att skapa förvirring då kommunen kommer att använda två olika begrepp som betyder samma sak. Detta kan särskilt orsaka

otydlighet för medborgarna när de söker information om kostnader för kommunens tjänster. Kommunen kan även konstatera att föreskrifter till skillnad från taxor behöver ställas ut i samband med beslut om antagande av kommande årets avfallstaxa.

Kommunen bedömer sammantaget att de nya begreppen som föreslås i promemorian medför otydlighet och är svårtolkade. Värmdö kommun förespråkar därför att begreppet taxa inte byts ut mot begreppet föreskrifter.

Carl Kangas
Kommunstyrelsens ordförande

Viktoria Callenmark
Kommundirektör